

Sivistyslautakunta

14.12.2021

Aika 14.12.2021 klo 17:04 - 20:23**Paikka** Hirvihaaran kartano, Kartanonlenkki 56, Hirvihaara / Teams**Käsitellyt asiat**

§	Otsikko	Sivu
60	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	113
61	Työjärjestyksen hyväksyminen	114
62	Talousarvion toteutuminen / Sivistys- ja hyvinvointipalvelualue	115
63	Pöytäkirjantarkastajien valinta	116
64	Talousarvion käyttösuunnitelman 2022 hyväksyminen / Sivistys- ja hyvinvointipalvelut	117
65	Valtuustoaloite 21.6.2021: Metsäeskarit ja kodat säilytettävä	119
66	Valtuustoaloite 24.5.2021: Englanninkielistä opetusta Mäntsälään	122
67	Valtuustoaloite 20.9.2021 A2-kielen opetuksen aloittamiseksi	129
68	Perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja esiopetuksen työ- ja loma-ajat lukuvuosina 2022-2023, 2023-2024 ja 2024-2025	136
69	Sivistyslautakunnan otto-oikeuden piiriin kuuluvat viranhaltijapäätökset ja annetut lausunnot	139
70	Sivistyslautakunnan kevään 2022 kokousajat	140
71	Valmistelussa olevat asiat	141
72	Ilmoitusasiat	142

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Virpiaro Matti Nykänen Martti Brusila Eerik Kurki Roosa Hoffman Heidi Nousiainen Salla Karttunen Osku Pohjonen Niina Koski Päivi	puheenjohtaja varapuheenjohtaja jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen varajäsen	
Muut	Manninen Katri Ahvo Timo Tulkki Henna Tupamäki Anja Mäkinen Janne Korhonen Tiina	Kunnanhallituksen edustaja esittelijä pöytäkirjanpitäjä asiantuntija asiantuntija asiantuntija	§ 1-3
Poissa	Tamminen Liisa	jäsen	

Allekirjoitukset

Matti Virpiaro
puheenjohtaja

Henna Tulkki
pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat

60 - 72 §

Pöytäkirjan tarkastus

Eerik Brusila

Heidi Hoffman

Pöytäkirja yleisesti nähtävillä

Kunnantalo ja yleinen tietoverkko 21.12.2021

Sivistyslautakunta

§ 60

14.12.2021

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Sivistyslautakunta 14.12.2021 § 60

Palvelualuejohtajan päätösesitys:

Sivistyslautakunta toteaa kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Sivistyslautakunta päätti hyväksyä esityksen.

Lisäksi sivistyslautakunta päätti myöntää nuorisovaltuuston jäsen Aleksandra Guttmanille läsnäolo- ja puheoikeuden kokouksessa.

Sivistyslautakunta

§ 61

14.12.2021

Työjärjestyksen hyväksyminen

Sivistyslautakunta 14.12.2021 § 61

Palvelualuejohtajan päätösesitys:

Sivistyslautakunta hyväksyy työjärjestyksen.

Päätös:

Sivistyslautakunta päätti hyväksyä esityksen.

Talousarvion toteutuminen / Sivistys- ja hyvinvointipalvelualue

Sivistyslautakunta 14.12.2021 § 62

Talousarvion täytäntöönpano-ohjeen mukaan palvelualueiden tulee kuukausittain raportoida lautakunnalle talousarvion toteutumisesta.

Sivistyslautakunnalle toimitetaan esityslistan mukana oheismateriaalina tiedot sivistys- ja hyvinvointipalvelut palvelualueen talousarvion toteutuksesta.

Sivistys- ja hyvinvointipalveluiden toimintakate oli marraskuun lopussa -42,8 Me (tot. 88 %, vrt. 2020; -43,1 Me, 93 %), josta toimintatuotot 2,9 Me (tot. 87 %) ja -kulut -45,7 Me (tot. 88 %). Toimintakate on 0,3 Me, 0,8 % edellisvuotta parempi. Henkilöstökuluja oli kirjattu yht. -23,4 Me toteutuman ollessa 91 %, jossa kasvua edellisvuoteen -0,5 Me (2 %). Sisäisissä ruokapalvelukuluissa arvioidaan syntyvän säästöä n. -0,4 Me budjetoituun verrattuna.

Tulosalueittain toimintakatteiden toteuma-% oli hallinto- ja talouspalvelut 75 %, opetuspalvelut 89 %, varhaiskasvatuspalvelut 87 % ja elinikäinen oppiminen (sis. kirjasto- ja kansalaisopistopalvelut) 86 %.

Lisäksi konsernipalveluista 1.8.2021 siirtyneiden hyvinvointipalveluiden ja vapaa-aikapalveluiden toimintakatteet olivat -0,1 Me (tot. 74 %) ja 1,0 Me (tot. 78 %).

Investointien toteutuma 30.11.2021 tilanteessa oli 0 euroa.

(Valmistelija / lisätietoja: kunnankamreeri Anja Tupamäki, sähköposti anja.tupamaki(@)mantsala.fi)

Palvelualuejohtajan päätösesitys:

Merkitään tiedoksi.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

Merkittiin, että pykälän käsittelyn jälkeen asiantuntijat esittelivät kokouksessa käsiteltävät asiat seuraavasti:

- Kunnankamreeri Anja Tupamäki, § 4-5, saapui klo 17.04 ja poistui klo 18.16
- Vt. varhaiskasvatuspäällikkö Tiina Korhonen, § 5-6, saapui klo 17.27 ja poistui klo 18.28
- Opetuspäällikkö Janne Mäkinen, § 5-9, saapui klo 17.27 ja poistui klo 19.35

Kokouksessa pidettiin tauko klo 19.25-19.35.

Sivistyslautakunta

§ 63

14.12.2021

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Sivistyslautakunta 14.12.2021 § 63

Palvelualuejohtajan päätösesitys:

Valitaan pöytäkirjan tarkastajiksi Eerik Brusila ja Heidi Hoffman.

Päätös: Sivistyslautakunta päätti hyväksyä esityksen.

Pöytäkirjan tarkastajat:

Talousarvion käyttösunnitelman 2022 hyväksyminen / Sivistys- ja hyvinvointipalvelut

259/02.02.00/2021

Sivistyslautakunta 14.12.2021 § 64

Valtuusto hyväksyi 13.12.2021 kokouksessa talousarvion vuodelle 2022 ja taloussuunnitelman vuosille 2022 - 2026. Tämä käyttösunnitelmaesitys on laadittu kunnanhallituksen 22.11.2021 § 339 talousarvioesityksen mukaisena. Merkittävin muutos sivistyslautakunnan esitykseen oli kotihoidontien kuntalisän määräraha vuodelle 2022, jonka kunnanhallitus esitti kunnanvaltuustolle, joka sen myös hyväksyi.

Kunnanvaltuuston 13.12.2021 päätöksen mukaisesti kotihoidontuen kuntalisän osalta palataan käytäntöön, jossa yhdestä perheen alle 3-vuotiaasta maksetaan 150 €/kk kuntalisää. Kuntalisään ei kuulu sisaruslisät, eikä kotihoidontuen kuntalisän saaminen rajaa muiden sisarusten hoitomuotoa. Kuntalisä otetaan käyttöön keväällä Kelan sopimuksen hyväksyminen jälkeen Kelan ehtojen mukaisesti. Sopimuksen uusiminen vaatii vähintään kaksi kuukautta.

Valtuuston hyväksymisen jälkeen kunnanhallitus antaa sen eri toimielinten noudatettavaksi. Käyttösunnitelmilla toimitukset asetetaan valtuuston määrittelemien tavoitteiden kanssa yhdenmukaiset, tarkennetut tavoitteet tulosyksiköittäin ja jakavat määrärahat ja tulosarviot tulosyksiköille osamäärärahoiksi ja osatuloarvioiksi. Käyttösunnitelmassa kerrotaan, miten toimitaan, jotta asetetut tavoitteet toteutetaan hyväksytyjen määrärahojen ja tuloarvioiden puitteissa.

Mikäli hyväksytty käyttösunnitelma muuttuu olennaisesti sisällöltään ja tarvitaan määrärahojen kohdentamista, on toimielimen tehtävä asianmukainen muutos käyttösunnitelmaan.

Toimielinten ja tulosalueiden ja -yksiköiden vastuuhenkilöiden tulee systemaattisesti seurata talousarviotavoitteiden, käyttösunnitelmien ja investointien toteutumista tai toteumaa tarpeen mukaan, kuitenkin vähintään neljännesvuosittain. Kunnanhallitus ja kunnan johtoryhmä seuraavat talousarvion toteutumista kuukausittain.

Kunnanhallituksella on oikeus antaa vuoden 2022 talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden yhteydessä tai tarvittaessa toimialoille talouden seurantaan liittyviä tarkempia ja yksityiskohtaisempia toimintaohjeita.

Sivistys- ja hyvinvointipalveluiden laskujen hyväksyjät (osto- ja myynti) hyväksyy/päivittää palvelujohtaja erillisellä viranhaltijapäätöksellä.

(Valmistelija / lisätietoja: Palvelualuejohtaja Timo Ahvo, sähköposti timo.ahvo(@)mantsala.fi) / kunnankamreeri Anja Tupamäki, sähköposti anja.tupamaki@mantsala.fi)

Palvelualuejohtajan päätösesitys:

Sivistyslautakunta päättää hyväksyä sivistys- ja hyvinvointipalveluiden vuoden 2022 talousarvion käyttösunnitelman perusteluineen liitteen 1

Pöytäkirjan tarkastajat:

Sivistyslautakunta

§ 64

14.12.2021

mukaisena.

Päätös:

Sivistyslautakunta päätti hyväksyä esityksen.

Liite 1. Sivistys- ja hyvinvointipalveluiden talousarvion käyttösunnitelma 2022

Kunnanvaltuusto	§ 74	21.06.2021
Kunnanhallitus	§ 225	16.08.2021
Sivistyslautakunta	§ 65	14.12.2021

Valtuustoaloite 21.6.2021: Metsäeskarit ja kodat säilytettävä

Kunnanvaltuusto 21.06.2021 § 74

SDP:n valtuustoryhmä ja muut allekirjoittaneet esittivät seuraavan valtuustoaloitteen valtuuston kokouksessa 21.6.2021:

"Mäntsälässä on metsäeskareita, jotka ovat todella suosittuja. Osa lasten vanhempia haluaa nimenomaisesti valita luonnonläheisen metsäeskarin, jossa ollaan ulkona ja kodalla.

Mäntsälässä on valmisteilla uusi Amandan päiväkotiki, johon on tarkoitus yhdistää pienempiä lakkautettavia yksiköitä. Yksi keskustelussa ollut yksikkö on Taikametsän päiväkotiki, joka sijaitsee koda ja metsäeskarin. Taikametsän luonnonläheinen rauhainen viihtyisä pihapiiri sekä metsäalue tarjoavat lapsille hyvät mahdollisuudet luontoon tutustumiseen. Taikametsän koda on myös alueen muiden päiväkotien ja koulujen ahkerassa käytössä. Alueen muiden yksiköiden päiväkotiki- ja koululaisryhmät tekevät Taikametsän kodalle retkiä, joten koda hyödyttää laajasti lähialueen varhaiskasvatuksen ja opetuksen tarpeita palvellen myös muita alueen yksiköitä. Retket kodalle ovat haluttuja ja suosittuja sekä lapsille mieluisia. Taikametsän koda metsäisen puistoalueen kera tulee säilyttää riippumatta Taikametsän päiväkodin toiminnan tulevaisuudesta.

Yhteys luontoon ja mahdollisuus yhdistää metsäinen kodan ympäristö opetukseen on positiivinen asia, jota Mäntsälän varhaiskasvatuksen ja opetuksen tulee jatkossakin vaalia ja edistää. Luonto- ja ympäristöarvot ovat tärkeä osa hyvinvointiamme ja aito yhteys luontoon on tärkeää myös lapsillemme. Metsäeskareita tulee olla vaihtoehtona meillä tulevinakin vuosina myös keskustan alueen perheille.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Mäntsälän tulee jatkossakin tarjota perheille metsäeskaria vaihtoehtona esiopetukseen. Keskustan alueella tulee säilyä koda ympäristöineen metsäeskarin sekä alueen muiden koulujen ja päiväkotien käytössä.

Me allekirjoittaneet esitämme myös, että kunta tutkii lisäksi mahdollisuutta kehittää Taikametsän eskarin kodan aluetta käytettäväksi myös asukkaiden muuhun virkistyskäyttöön esikoulun toiminta-aikojen ulkopuolella. Taikametsän kodan alue tulee säilyttää ja sen metsäistä puistoaluetta tulee edelleen kehittää. Keskustan alueella tulee jatkossakin olla metsäinen virkistysmahdollisuus ja koda käytettävissä.

Mäntsälässä 21.6.2021
SDP valtuustoryhmä ja muut allekirjoittaneet:"

Päätös: Valtuusto päätti lähettää aloitteen kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite 1. Aloite

Pöytäkirjan tarkastajat:

Kunnanvaltuusto	§ 74	21.06.2021
Kunnanhallitus	§ 225	16.08.2021
Sivistyslautakunta	§ 65	14.12.2021

Kunnanhallitus 16.08.2021 § 225

Vt. kunnanjohtajan päätösesitys

Kunnanhallitus lähettää aloitteen sivistyslautakunnalle ja tekninen- ja elinvoimalautakunnalle valmisteltavaksi.

Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Sivistyslautakunta 14.12.2021 § 65

Luontoesiopetusta on Mäntsälässä järjestetty vuodesta 2012 alkaen Mäntsälän kunnan varhaiskasvatuksen aloitteesta ja toimesta. Mäntsälän kunnan varhaiskasvatuksessa luontoesiopetus on ollut suosittu esiopetuksen järjestämismuoto. Kunnan tavoitteena on, että luontoesiopetusta järjestetään myös tulevaisuudessa.

Mäntsälän keskustan alueella toimii tällä hetkellä kaksi luontoesiopetusryhmää. Myllytontun päiväkodin esioppilaiden käytössä on Amandan päiväkodin läheisyydessä oleva kota. Tällä järjestelyllä Mäntsälässä on taattu kaksi luontoesiopetusryhmää myös Amandan rakentamisen aikana. Taikametsän kodalla toimii päiväkodin luontoesiopetusryhmä ja se on myös perjantaisin Riihenmäen koululaisten käytössä. Omenapuun yksityinen päiväkotitoimi on käyttänyt Taikametsän kotaa muutaman kerran vuodessa. Luontoesiopetuksen on suunniteltu jatkuvan Taikametsän päiväkodissa 31.5.2023 saakka.

Kunnanvaltuuston 16.11.2020 § 80 hyväksymän talousarvion 2021 ja -suunnitelman vuosille 2022 - 2026 mukaan Taikametsän päiväkotitoimi on suunniteltu siirrettäväksi uuteen Amandan päiväkotiin tämän valmistuttua 1.8.2023. Mikäli Taikametsän päiväkotitoimi siirtyy uuteen Amandaan, varhaiskasvatuksen näkökulmasta pelkän esiopetuksen järjestäminen Taikametsän kodalla ei ole lasten ja kasvattajien näkökulmasta järkevää. Luontoesiopetusryhmä tarvitsee kodan lisäksi myös sisätilat. Taikametsän päiväkodin tiloja ei yhdellä ryhmälle (14 lasta ja 2 kasvattajaa) kustannussyistä kannata ylläpitää tai sinne järjestää ruoka- ja siivouspalveluja. Mikäli Taikametsän päiväkotitoimi jää edellä mainitulla lapsi ja kasvattajamäärällä oleva yksi ryhmä, niin ovat arvioidut kustannukset vuoden 2020 tilinpäätöksen perusteella mm. henkilöstökulujen osalta noin 80 000 - 100 000 € vuodessa, josta lisäkulu noin 25 000 € vuodessa, koska kasvattajaresurssin lisäksi on myös huomioitava päiväkotiapulais- ja sijaisresussi. Lisäksi lisäkuluna on mm. kiinteistön vuokra noin 88 000 € vuodessa.

Kahden kasvattajan ryhmä on myös henkilöstön osalta haavoittuva, eikä se vähäisen lapsimäärän takia tue esiopetussuunnitelman tavoitteiden mukaista vertaisoppimista ryhmässä tai yksikössä, jossa olisi enemmän lapsia. Esiopetusvuonna harjoitellaan kouluvalmiustaitoja seuraavaa kouluvuotta varten.

Pöytäkirjan tarkastajat:

Kunnanvaltuusto	§ 74	21.06.2021
Kunnanhallitus	§ 225	16.08.2021
Sivistyslautakunta	§ 65	14.12.2021

Varhaiskasvatuksen näkökulmasta Taikametsän päiväkodin luontoesiopetuksessa käytetty kota, ulkowc ja varasto olisi perusteltua siirtää tai rakentaa uusi kota esimerkiksi Anttilan ja Kaunismäen läheisyyteen ja jatkaa luontoesiopetusta siten, että molempien päiväkotien ryhmät voisivat hyödyntää kotaa toiminnassaan. Tällöin luontoesiopetus laajenisi kahteen lapsimäärältään ja tiloiltaan suureen päiväkotiin. Nykyisen kodan sijainti on liian kaukana Anttilan ja Kaunismäen päiväkodeista.

Sivistyslautakunta lähettää aloitteen edelleen tekniselle ja elinvoimalautakunnalle valmisteltavaksi kunnanhallituksen päätöksen mukaisesti. Tekninen ja elinvoimalautakunta voi tarvittaessa tarkentaa Taikametsän päiväkodin osalta mm. ruokapalvelu ja kiinteistökuluja.

(Valmistelija / lisätietoja: vs. varhaiskasvatuspäällikkö Tiina Korhonen, sähköposti tiina.j.korhonen(@)mantsala.fi)

Palvelualuejohtajan päätösesitys:

Sivistyslautakunta antaa esittelytekstissä olevan vastauksen SDP:n valtuustoryhmän ja muiden allekirjoittaneiden esittämään valtuustoaloitteeseen 21.6.2021.

Sivistyslautakunta lähettää valtuustoaloitteen teknisen ja elinvoimalautakunnan käsittelyyn.

Käsittely:

Käsittelyn aikana palvelualuejohtaja teki muutetun päätösesityksen:

"Sivistyslautakunta antaa esittelytekstissä olevan vastauksen SDP:n valtuustoryhmän ja muiden allekirjoittaneiden esittämään valtuustoaloitteeseen 21.6.2021.

Lautakunta katsoo, että luontoesiopetus tulee säilyttää ja kun Amandan päiväkotia on valmistunut, tulee luontoesiopetukselle osoittaa uusi toimintapaikka Kaunismäen ja Anttilan päiväkotien läheisyyteen. Uuteen toimintapaikkaan tulee rakentaa luontoesiopetustoiminnalle kota tai vaihtoehtoisesti hyödyntää vanhaa kotaa. Lautakunta katsoo, että nykyisen Taikametsän päiväkodin lähellä olevan kodan käyttö on syytä tarkastella tekninen ja elinvoimalautakunnassa uuden päiväkodin toiminnan käynnistymisen jälkeen.

Sivistyslautakunta lähettää valtuustoaloitteen tekninen ja elinvoimalautakunnan käsittelyyn."

Päätös:

Sivistyslautakunta päätti hyväksyä esityksen.

Liite 1. Aloite

Kunnanvaltuusto	§ 61	24.05.2021
Kunnanhallitus	§ 163	07.06.2021
Sivistyslautakunta	§ 53	09.11.2021
Sivistyslautakunta	§ 66	14.12.2021

Valtuustoaloite 24.5.2021: Englanninkielistä opetusta Mäntsälään

Kunnanvaltuusto 24.05.2021 § 61

Mäntsälän Puolesta valtuustoryhmä, Kokoomuksen valtuustoryhmä ja muut allekirjoittaneet esittivät seuraavan valtuustoaloitteen valtuuston kokouksessa 24.5.2021:

"Valtuustoaloite Englanninkielistä opetusta Mäntsälään

Lapsiystävällinen Mäntsälä kansainvälistyy vauhdilla. Kielitaidon oppiminen on tärkeää kaikille lapsille ja yhä tärkeämpi osa osaamista ja sivistystä. Mäntsälä on panostanut voimakkaasti uusiin koulurakennuksiin ja tämä on kunnan parhaita vetovoimatekijöitä. Niistä kuitenkin puuttuu mahdollisuus opiskella peruskoulu englannin kielellä. Mäntsälän Yrityskehitys on tehnyt hienoa työtä ja Mäntsälä vetää puoleensa isoja kansainvälisiä yrityksiä, jotka taas mahdollistavat kansainvälisten työntekijöiden asettumisen Mäntsälään. Vetovoimaa lisäksi tieto, että mukana muuttavat lapsiperheet voisivat opiskella englannin kielellä, pois lukien pakolliset suomen kielen opiskelut. On myös olemassa perheitä, joissa vanhemmat puhuvat eri kieliä ja yhteinen kieli saattaa olla pelkästään englanti.

Englanninkielinen opetus tarjoaa lapselle mahdollisuuden oppia vieraan kielen luontevaa käyttöä eri tilanteissa, laajempaa ja syvempää kielitaitoa ja kulttuurin tuntemusta.

Mäntsälässä on jo yli 25 vuoden ajan toiminut englanninkielinen leikkikoulu, ja kunnassa asuu yhä enemmän ulkomailla asuneita suomalaisia ja maahanmuuttajia.

Hyvinkään kaupungin englanninkieliset luokat ovat saavuttaneet suuren suosion, ja hakijamäärä on kasvanut vuosi vuodelta. Keravalta ja Tuusulasta on oltu myös Hyvinkäälle yhteydessä englanninkielisten luokkien järjestämisestä. Myös Lahdessa toimii Tiirismaan koulussa englanninkielinen opetus. Mäntsälä voi hakea toimintamalleja näiden toteutuksesta omaan opetukseensa ja Mäntsälän Montessori leikkikoulu on myös lupautunut auttamaan opetussuunnitelman laatimisessa.

Mäntsälän kunta ryhtyy selvittämään englanninkielisen opetuksen järjestämistä vuosiluokilla 1–6. Ensimmäiselle luokalle ei vaadita aikaisempaa englannin kielen taitoa, vaan lasta arvioidessa kartoitetaan kielellistä tietoisuutta (ettei lapselle ole kielellisen oppimisen haasteita) ja tarkastellaan yleistä olemista sekä keskittymistä vieraskielisessä ympäristössä.

Kunta nimeää hankkeelle koordinaattorin ja selvittää myös pystytäänkö englanninkielinen opetus järjestämään nykyisellä henkilöstöllä, vai tarvitseeko opetusta varten palkata lisää henkilöstöä. Mikäli tarve henkilöstölle ilmenee, tuodaan se erikseen päätökseen syksyn talousarvion yhteydessä.

Kunnanvaltuusto	§ 61	24.05.2021
Kunnanhallitus	§ 163	07.06.2021
Sivistyslautakunta	§ 53	09.11.2021
Sivistyslautakunta	§ 66	14.12.2021

Mäntsälän Puolesta valtuustoryhmän, Kokoomuksen valtuustoryhmän ja allekirjoittaneiden yhteisaloite."

Päätös: Valtuusto päätti lähettää aloitteen kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite 1. Aloite

Kunnanhallitus 07.06.2021 § 163

Kunnanjohtajan päätösesitys

Kunnanhallitus lähettää aloitteen kasvatus- ja sivistyslautakunnalle valmisteltavaksi.

Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Sivistyslautakunta 09.11.2021 § 53

Englanninkielistä opetusta Mäntsälään -valtuustoaloitteessa esitetään perusopetuksen suorittamismahdollisuutta englannin kielellä Mäntsälään sekä englanninkielisen opetuksen järjestämisen selvittämistä vuosiluokilla 1–6 (liite 1).

Mäntsälän perusopetuksen voimassa olevan kieliohjelman mukaan A-kielenä opiskellaan englantia vuosiluokalta 1 alkaen ja B1-kielenä ruotsia vuosiluokalta 6 alkaen. Lisäksi oppilaan on mahdollista valita vapaaehtoiseksi valinnaiseksi aineeksi espanjan, ranskan, saksan tai venäjän kieli vuosiluokilla 8 ja 9.

Perusopetuslain mukaan erillisessä opetusryhmässä tai koulussa opetus voidaan antaa pääosin tai kokonaan muulla kielellä. Vaade opetuksen järjestämisestä erillisessä opetusryhmässä tai koulussa luo uuden henkilöstön rekryointitarpeen, sillä englanninkielistä opetusta ei pystyttäisi järjestämään nykyisellä henkilöstöllä. Myös muodollisesti pätevän englannin kielellä opettavan opetushenkilöstön rekryoinnissa voi olla haastetta.

Liitteessä 2 on esitetty tarkemmat kuvaukset järjestämismahdollisuuksista sekä niihin liittyvät henkilöstökululaskelmat. Esitetyissä henkilöstökululaskelmassa ei ole huomioitu kaikkia englanninkielisen opetuksen aiheuttamia lisäkuluja. Henkilöstökuluista puuttuvat esimerkiksi koordinaattorin, erityisopettajan, ohjaajien ja oppilashuoltohenkilökunnan kuluerät. Lisäksi menoja aiheutuu mm. tilakustannuksista (enimmillään 3–6 luokkatilaa, jos opetus tarjotaan yhdellä koululla), koulukuljetuksesta, ruokailusta ym.

Koulukuljetuskustannusten lisäyksen suuruuteen vaikuttaa merkittävästi se, määritelläänkö englanninkielinen opetus ensisijaisen (kuljetusoikeus)

Pöytäkirjan tarkastajat:

Kunnanvaltuusto	§ 61	24.05.2021
Kunnanhallitus	§ 163	07.06.2021
Sivistyslautakunta	§ 53	09.11.2021
Sivistyslautakunta	§ 66	14.12.2021

vai toissijaisen (ei kuljetusoikeutta) oppilaaksioton piiriin kuuluvaksi ja kuinka monella koululla opetusta mahdollisesti järjestetään Englanninkielisen opetuksen järjestäminen on kunnalle vapaaehtoista. Säästötarvetilanteessa ensimmäisinä tarkastelun alle joutuvat vapaaehtoiset opetuksen järjestämistavat, sillä lakisääteisesti toteutettaviin ei voida puuttua.

Valtuustoaloite englanninkielistä opetusta Mäntsälään esittää englanninkielisen perusopetuksen järjestämistä vuosiluokilla 1–6. Alaluokilla englanninkieliseen opetukseen osallistuminen tulee kuitenkin huomioida yhä oppilaiden siirtyessä yläluokille 7–9. Valitusta opetuksen järjestämisen ja pedagogiikan ratkaisusta riippuu, millaiset kustannusvaikutukset englanninkielisellä opetuksella on yläluokkien kielenopetuksen järjestämiseen.

(Valmistelija / lisätietoja: opetuksen asiantuntija Leena Lemiläinen-Honkanen, sähköposti leena.lemilainen-honkanen(@)mantsala.fi / opetuspäällikkö Janne Mäkinen, sähköposti janne.makinen(@)mantsala.fi)

Palvelualuejohtajan päätösesitys:

Sivistyslautakunta päättää hyväksyä esitetyn selvityksen aloitteen johdosta ja esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että valtuusto päättää katsoa Mäntsälän puolesta valtuustoryhmän, kokoomuksen valtuustoryhmän ja muiden allekirjoittaneiden aloitteen 24.5.2021 tulleen käsitellyksi.

Käsittely:

Käsittelyn aikana jäsen Päivi Koski teki muutosesityksen, että englanninkielisen opetuksen valmistelu aloitetaan Mäntsälässä.

Esitystä ei kannatettu.

Käsittelyn aikana jäsen Heidi Hoffman teki esityksen, että asia palautetaan valmisteltavaksi.

Jäsen Eerik Brusila kannatti esitystä.

Käsittelyn aikana palvelualuejohtaja muutti päätösehdotustaan käydyn keskustelun perusteella seuraavasti:

Sivistyslautakunta päättää palauttaa aloitteen valmisteluun ja käsitellä sen joulukuun kokouksessa, jossa lautakunta kiinnittää huomiota erityisesti opetuksen kustannuksiin ja opetusjärjestelyihin.

Puheenjohtaja tiedusteli lautakunnan jäsenten kantaa siihen, että asia palautetaan valmisteluun. Esitys sopi lautakunnan jäsenille.

Päätös:

Puheenjohtaja totesi asiaa lautakunnalta tiedusteltuaan lautakunnan yksimielisesti hyväksyneen palvelualuejohtajan muutetun päätösesityksen. Sivistyslautakunta palauttaa aloitteen valmisteluun ja käsittelee sen

Pöytäkirjan tarkastajat:

Kunnanvaltuusto	§ 61	24.05.2021
Kunnanhallitus	§ 163	07.06.2021
Sivistyslautakunta	§ 53	09.11.2021
Sivistyslautakunta	§ 66	14.12.2021

joulukuun kokouksessa, jossa lautakunta kiinnittää huomiota erityisesti opetuksen kustannuksiin ja opetusjärjestelyihin.

Liite 1. Aloite

Liite 2. Kieliohjelma, opetussuunnitelman laajennetun vieraiden kielten opetuksen mahdollisuudet ja englanninkielinen opetus

Sivistyslautakunta 14.12.2021 § 66

Sivistyslautakunta palautti kokouksessa 9.11.2021 valmisteluun Englanninkielistä opetusta Mäntsälään -valtuustoaloitteen (liite 1) opetusjärjestelyiden ja taloustietojen osalta.

Opetusjärjestelyt

Kuuma-kunnissa ja pääkaupunkiseudulla järjestetään englanninkielistä opetusta neljässä kunnassa: Espoossa, Helsingissä, Hyvinkäällä ja Vantaalla. Englanninkieliseen opetukseen pyritään valintakokeella, jolla kartoitetaan oppilaiden kielellisiä valmiuksia ja kielenoppimiskykyä. Ainoastaan muutamissa kouluissa (IB, kansainväliset koulut) edellytetään 1. vuosiluokalle pyrkivältä englannin kielen taitoa.

Espoossa ja Helsingissä englanninkieliseen opetukseen otetaan oman kunnan oppilaita. Hyvinkäällä ja Vantaalla myös vieraskuntalaisia hyväksytään opetukseen, Vantaalla vantaalaiset ovat ensisijalla oppilaaksiotossa. Tyypillisesti englanninkielinen opetus katsotaan valintakokeen vuoksi toissijaiseksi oppilaaksiotoksi, eivätkä sen oppilaat eivät ole koulukuljetusetuuden piirissä.

Ainoastaan muutamassa koulussa (Helsingin eurooppalainen ja Helsingin kansainvälinen koulu) opetus järjestetään muulla tavoin kuin perusopetuslain ja opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti, esimerkiksi Helsingin Eurooppalaisessa koulussa Eurooppalaisten koulujen verkoston oman opetussuunnitelman mukaisesti joko englannin, ranskan tai suomen kielellä.

Suomessa opetus toteutetaan tavanomaisesti perusopetuslain ja suomalaisen opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Perusopetuslaki määrittelee englanninkielisen opetuksen toteutettavaksi erillisessä opetusryhmässä tai koulussa. Tällaisessa ryhmässä opetus voidaan antaa pääosin tai kokonaan englannin kielellä. Toisella kielellä opiskelu ei saa vaarantaa oppilaan mahdollisuuksia seurata opetusta (Perusopetuslaki 826/1998 10 §.) Myös englannin kielellä opiskeltaessa oppilaalla tulee olla mahdollisuus saavuttaa perusopetuksen päättötodistuksen edellyttämät tiedot ja taidot. Opetussuunnitelman perusteet määrittelee englanninkielisen opetuksen toteuttamistavan joko laajana kaksikielisenä

Kunnanvaltuusto	§ 61	24.05.2021
Kunnanhallitus	§ 163	07.06.2021
Sivistyslautakunta	§ 53	09.11.2021
Sivistyslautakunta	§ 66	14.12.2021

tai suppeampana nk. kielirikasteisena opetuksena. Liitteeseen 2 on taulukoitu julkisista lähteistä kuntien kotisivuilta Uudenmaan kuntien englanninkielisen ja kaksikielisen englanti-suomi opetuksen tarjontaa. Lisäksi lähialueilla englanninkielistä opetusta tarjotaan laajamittaisena kaksikielisenä englanti-suomi-opetuksena Lahdessa Tiirismaan koulussa.

Tärkeää on, että englanninkielisen opetuksen järjestämistä pohdittaessa tarkastellaan oppilaan koko koulupolkua jatko-opiskelumahdollisuuksien näkökulmasta. Suomalaiseen koulutusjärjestelmään sisältyy ajatus jatkuvan opiskelun mahdollisuudesta. Sen vuoksi oppilaan koulupolku ei saa sulkeutua nivelvaiheissa, esimerkiksi vuosiluokalle 7 siirryttäessä tai toisen asteen koulutukseen hakeuduttaessa, vaan hänellä tulee aina olla mahdollisuus jatkaa opintojaan aina korkea-asteelle saakka.

Edellä mainittuun seikkaan perustuen myös Mäntsälän nuorisovaltuuston kannanotto kokonaan englanninkieliseen opetukseen alakouluille on epäilevä: erityisesti jatkossa yläluokilla esimerkiksi esseevastausten tekeminen yhtäkkiä suomeksi vaikuttaa haasteelliselta, jos opetus on alaluokilla ollut englanniksi. Sinänsä nuorisovaltuusto suhtautuu englannin kielen opetuksen lisäämiseen ja varhentamiseen leikillisyyks muistaen myönteisesti (sähköposti 26.11.2021).

Talous

Englanninkielisen opetuksen järjestämisen kustannukset riippuvat opetuksen järjestämistavasta ja -paikasta sekä oppilaaksioton määrittelystä. Kokonaan englanninkielisen opetuksen sekä laajamittaisen tai suppeamman kaksikielisen opetuksen lisäkustannukset syntyvät pääsääntöisesti erillisen opetusryhmän vaateesta.

Henkilöstökulut

Englanninkielisen opetuksen järjestämisen laskennalliset lisäkulut syntyvät siitä tosiasiaista, että luokalle kerätään oppilaita useista eri kouluista, ja heidän opettamisensa erillisessä englanninkielisessä luokassa edellyttää omaa luokanopettajaa, joka kykenee ja haluaa opettaa oppiaineita englannin kielellä. Lähikouluun suomenkieliseen opetukseen jäävät oppilaat tarvitsevat edelleen oman luokanopettajansa, joten oppilaan siirtyminen englanninkieliseen luokkaan ei vähennä suomen kielellä opettavien luokanopettajien tarvetta.

Luokanopettajakulut on kuvattu tarkemmin lautakunnalle 9.11. esitetystä taulukossa. Muun henkilökunnan tarve ja lisäkulut ovat haasteellisia ilmoittaa ja puhtaasti laskennallisia, sillä se, mikä osuus yhden työntekijän luokkaan kohdentuvasta työstä tosiasiallisesti toteutuu, on mahdotonta tietää ennakoita ilman tietoa siitä, ketkä ovat kyseisen luokan oppilaita.

- englanninkielisen/kaksikielisen luokan luokanopettaja n. 50 000 €/vuosi (opettajan laskennallinen palkka sivukuluneen)

Seuraavaksi luetellut kulut ovat mahdollisia lisäkustannuksia, jotka tulevat kuluriskinä ottaa huomioon. Nämä ovat laskennallisia kustannuksia, joiden

Kunnanvaltuusto	§ 61	24.05.2021
Kunnanhallitus	§ 163	07.06.2021
Sivistyslautakunta	§ 53	09.11.2021
Sivistyslautakunta	§ 66	14.12.2021

tosiasiallista toteutumista ei tässä vaiheessa voida todeta. Kustannukset voivat toteutua kokonaisuudessaan tai osittaisina. Kaikki lisäkustannukset on esitetty vuosittaisena kokonaiskustannuksena tai arvioituina opetustuntikuluina.

- Suomenkielen opetuksen järjestäminen kahtena eri oppimääränä: suomenkieli ja kirjallisuus sekä suomi toisena kielenä ja kirjallisuus (3-7 vvt per perusopetuksen vuosiluokka, 1 vvt n. 2000 €) erityisopettaja n. 50 000 €/vuosi (opettajan laskennallinen palkka sivukuluineen)
- oppilashuollon (psykologi, kuraattori) lisäkustannukset: psykologi 60 000–64 800 €/vuosi (psykologin laskennallinen palkka sivukuluineen); Mäntsälän kuraattoripalvelut on jo nyt mitoitettu tulossa olevan lakimuutoksen 670 oppilasta/kuraattori mukaisesti (kuraattorin laskennallinen vuosipalkka sivukuluineen on noin 30 000 €/vuosi)
- koulunkäynninohjaajan lisäkustannukset riippuvat siitä, kuinka paljon avustajapalveluita englanninkielisiin luokkiin tarvitaan ja onko luokalle valituilla oppilailla tarvetta kohdennettuun avustajapalveluun. Yhden koulunkäynninohjaajan laskennallinen vuosipalkka sivukuluineen on 25 000 €.

Muut kulut:

- tilakustannukset (ryhmämäärän mukainen lisätilatarve)
- kuljetuskustannukset (keskimääräinen kuljetuskustannus 6,15 €/vrk/oppilas vuonna 2020; oppilaskohtainen vaihteluväli on suuri kulkumuodosta, etäisyydestä ja muiden oppilaiden kuljetusten yhdistämismahdollisuudesta riippuen)

Mikäli englanninkieliseen opetukseen tavoiteltaisiin kustannusneutraaliutta avaamalla vieraskuntalaisille oikeus hakeutua opetukseen, opetuksen sijaintipaikan ja koulukuljetusetuusoikeuden määrittely ovat merkittäviä vetovoimatekijöitä. Sijoittamalla opetus Hepolan kouluun olisi mahdollista houkuttaa junamatkustajia Z-junan kulkureitiltä vastaavasti kuin Hyvinkään Aseman koulu R-junan reitillä, toisaalta opetuksen sijoittuminen pohjoiselle oppilaaksiottoalueelle rajaa mahdollisuuksia etelä-Mäntsälän oppilaaksiottoalueella Kellokosken ja Tuusulan alueen oppilaiden houkuttelemiseksi.

Valtionosuuden perusosan määrä vuonna 2021 on 7 113 € (20.9. oppilastilanteen mukaisesti). Mikäli tosiasialliset vuosiluokan opetuksen järjestämisen lisäkustannukset rajautuisivat opettajan palkkioon 50 000 €, tämä tarkoittaisi vähintään seitsemän ulkopaikkakuntalaisen oppilaan houkuttelemista vuosittain 20.9. mennessä /vuosiluokka.

Mikäli englanninkieliseen opetukseen otettaisiin vieraskuntalaisia oppilaita, heidän sisäänottomääränsä todennäköisesti vaihtelisi vuosittain ja sitä olisi vaikea ennakoita. Lisäksi oppilaiden vaihtuvuus englanninkielisessä opetuksessa esimerkiksi Hyvinkäällä on ollut suomenkielistä luokkaopetusta suurempaa. Erityisesti vuosiluokille 2–6 potentiaalista hakijamäärää kaventaa väistämättä englannin kielen osaamisvaade.

Kunnanvaltuusto	§ 61	24.05.2021
Kunnanhallitus	§ 163	07.06.2021
Sivistyslautakunta	§ 53	09.11.2021
Sivistyslautakunta	§ 66	14.12.2021

Lisäksi päätöksenteon yhteydessä on syytä muistaa säästötarvetilanteet. Niissä ensimmäisinä tarkastelun alle joutuvat vapaaehtoiset opetuksen järjestämistavat, sillä lakisääteisin ei voida puuttua.

Lisäksi

Englanninkielistä työvoimaa on Uudenmaan alueella tällä hetkellä hyvin saatavilla myös kouluihin, mutta muodollisesti pätevän englannin kielellä opettavan henkilöstön rekrytoinnissa esiintyy haastetta. Erityisen vaikeaa tämä on, jos tavoitteena on rekrytoida henkilö useampaan tehtäväkuvaan esimerkiksi luokanopetus ja erityisopetus.

(Valmistelija / lisätietoja: opetuksen asiantuntija Leena Lemiläinen-Honkanen, sähköposti leena.lemilainen-honkanen(@)mantsala.fi)

Palvelualuejohtajan päätösesitys:

Sivistyslautakunta päättää hyväksyä esitetyn selvityksen aloitteen johdosta ja esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että valtuusto päättää katsoa Mäntsälän puolesta valtuustoryhmän, kokoomuksen valtuustoryhmän ja muiden allekirjoittaneiden aloitteen 24.5.2021 tulleen käsiteltyksi.

Päätös: Sivistyslautakunta päätti hyväksyä esityksen.

Liite 1. Aloite

Liite 2. Uudenmaan kuntien englanninkielisen ja kaksikielisen englanti-suomi -opetuksen tarjontaa

Kunnanvaltuusto	§ 128	20.09.2021
Kunnanhallitus	§ 284	04.10.2021
Sivistyslautakunta	§ 67	14.12.2021

Valtuustoaloite 20.9.2021 A2-kielen opetuksen aloittamiseksi

Kunnanvaltuusto 20.09.2021 § 128

Mäntsälän vasemmiston valtuustoryhmä ja muut allekirjoittaneet esittivät seuraavan valtuustoaloitteen valtuuston kokouksessa 20.9.2021:

"VALTUUSTOALOITE A2-KIELEN OPETUKSEN ALOITTAMISEKSI

Mäntsälän Vasemmiston valtuustoryhmä esittää A2-kielten opetuksen aloittamista Mäntsälän peruskoulussa. A2-kieli on alakoulussa alkava valinnainen kieli. Se voi olla esimerkiksi espanja, ranska, saksa tai venäjä.

Mäntsäläläiset lapset ja nuoret ovat huonommassa asemassa naapurikuntien lapsiin ja nuoriin verrattuna, kun täällä ei ole mahdollista opiskella valinnaista kieltä jo ala-koulussa, jolloin esimerkiksi vieraan kielen oikea ääntäminen on helpointa oppia. Monipuolinen kieltenopetus on kunnalle vetovoimatekijä.

Elinkeinoelämän keskusliitto on jo pidempään tuonut esiin huoltaan suomalaisten rapistuvasta kielitaidosta, sillä suomalaiset vientiyrietykset tarvitsevat kielitaitoista työvoimaa. Yritysten kielitaitotarpeen taustalla on liiketoiminnan ja toiminta-ympäristöjen kansainvälistyminen.

Laaja-alainen kielitaito on valtakunnallinen kärkihanke, jota on tuettu monin tavoin. Koulutustason nostaminen on paras keino nostaa Suomen kilpailukykyä – sitä ei nosteta säästämällä lasten ja nuorten koulutuksesta vaan heidän mahdollisuuksiaan tukemalla. Tässä olennaista on sen varmistaminen, ettei koulupolun alku eriarvoistu asuinpaikkakunnan mukaan.

Erkki Laukkanen
Mäntsälän vasemmisto valtuustoryhmä"

Päätös: Valtuusto päätti lähettää aloitteen kunnanhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite 1. Aloite

Kunnanhallitus 04.10.2021 § 284

Vt. kunnanjohtajan päätösesitys

Kunnanhallitus lähettää aloitteen sivistyslautakunnalle valmisteltavaksi.

Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Kunnanhallitus 04.10.2021 § 284

Vt. kunnanjohtajan päätösesitys

Pöytäkirjan tarkastajat:

Kunnanvaltuusto	§ 128	20.09.2021
Kunnanhallitus	§ 284	04.10.2021
Sivistyslautakunta	§ 67	14.12.2021

Kunnanhallitus lähettää aloitteen sivistyslautakunnalle valmisteltavaksi.

Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Kunnanhallitus 04.10.2021 § 284

Vt. kunnanjohtajan päätösesitys

Kunnanhallitus lähettää aloitteen sivistyslautakunnalle valmisteltavaksi.

Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Sivistyslautakunta 14.12.2021 § 67

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä ja muut allekirjoittaneet esittävät A2-kielen opetuksen aloittamista Mäntsälässä. Valtuustoaloitteessa esitetään myös, että mäntsäläläiset lapset ja nuoret ovat naapurikuntien lapsiin ja nuoriin verrattuna huonommassa asemassa valinnaisten kielten opiskelumahdollisuuksissa.

Mäntsälän perusopetuksen kieliohjelma

Mäntsälän perusopetuksen kieliohjelma on varsin kapea: A-kielenä opiskellaan englantia vuosiluokalta 1 alkaen ja B1-kielenä ruotsia vuosiluokalta 6 alkaen. Lisäksi oppilaan on mahdollista valita vapaaehtoiseksi valinnaiseksi aineeksi espanjan, ranskan, saksan tai venäjän kieli vuosiluokille 8 ja 9.

A-kieli	englanti
B1-kieli	ruotsi
B2-kieli	espanja/ranska/saksa/venäjä

Taulukko 1. Mäntsälän kieliohjelma

Lähikuntien perusopetuksen kieliohjelmia

Kuntien kotisivuilta sekä kuntakohtaisista opetussuunnitelmista kerätyt tiedot lähikuntien kieliohjelmista ovat seuraavat:

Kunta	A1-kieli	B1-kieli	A2-kieli	B2-kieli	oppilasmäärä
Kerava	englanti	ruotsi	ranska, saksa, venäjä	kiina, espanja	14
Järvenpää	englanti	ruotsi	ranska, saksa, venäjä	ranska, saksa, espanja, venäjä	12, 16
Hyvinkää	englanti,	ruotsi	ruotsi,	ranska,	12

Kunnanvaltuusto	§ 128	20.09.2021
Kunnanhallitus	§ 284	04.10.2021
Sivistyslautakunta	§ 67	14.12.2021

Tuusula	saksa, ranska, venäjä, ruotsi englanti	ruotsi	englanti (jos A1 on muu kuin englanti) ranska, saksa, venäjä, espanja	saksa, venäjä, espanja saksa, ranska, venäjä, espanja, italia	14
Lahti	englanti, ruotsi	ruotsi, suomi	espanja, kiina, saksa, ranska, ruotsi, venäjä, suomi, englanti	voi valita?	?
Porvoo	englanti	ruotsi	ranska, ruotsi, saksa, venäjä	ranska, saksa, venäjä, muu	8, 12
Nurmijärvi	englanti	ruotsi	espanja, ranska, ruotsi, saksa, venäjä	englanti, espanja, ranska, saksa, venäjä, japani	14
Helsinki	englanti, espanja, kiina, pohjoissaa me, ranska, ruotsi, saksa, venäjä, viro	ruotsi	englanti, espanja, kiina, ranska, ruotsi, saksa, venäjä	espanja, italia, kiina, latina, saksa, ranska, venäjä	?
Kirkko- nummi	englanti, ruotsi	ruotsi	ruotsi, saksa, ranska, englanti	saksa, ranska, venäjä, espanja	12
Pornainen Sipoo	englanti englanti	ruotsi ruotsi	ruotsi, saksa, ranska	saksa saksa, ranska	13
Vihti	englanti, ruotsi	ruotsi	englanti	saksa, ranska	?

Taulukko 2. Eräiden lähikuntien kieliohjelmat

Pakolliset kielet:

Kunnanvaltuusto	§ 128	20.09.2021
Kunnanhallitus	§ 284	04.10.2021
Sivistyslautakunta	§ 67	14.12.2021

- A1-kieli on usein englanti, ainoastaan Hyvinkäällä ja Helsingissä A1-kielessä on laajaa, kouluyksikkökohtaista valinnaisuutta. Tällöin kouluyksiköstä riippuen oppilas voi tyypillisesti valita kahdesta tai kolmesta A1-kielen vaihtoehdosta. Ainakin Kirkkonummella, Lahdessa ja Vihdissä on mahdollista opiskella A1-englannin lisäksi A1-ruotsia ruotsin kielen kielikylypöpetuksessa.
- B1-kieli on toinen kotimainen kieli eli tyypillisimmin ruotsi. Ruotsinkielisessä opetuksessa B1-kieli on suomi.

Valinnaiset kielet:

- Lähikunnissa A2-kieltä tarjotaan samalla koulukohtaisella tarjontaperiaatteella kuin A1-kieltä. Mikäli valinnaista A2-kieltä tarjotaan, on lähikunnissa kuntatasoisesti aina valinnanmahdollisuus. A2-kielen opetus järjestetään tyypillisesti osin valinnaisten aineiden ja osin kunnan omilla vähimmäistuntimäärän ylittävillä oppitunneilla, jolloin valitessaan A2-kielen opiskelun oppilas samalla valitsee muita oppilaita suppeamman valinnaisuuden peruskoulupolulle. Kuntakohtaisista resursseista ja valinnaisten aineiden tuntien vuosiluokkaistamisen paikallisista ratkaisuksista riippuu, kuinka paljon valinnanmahdollisuutta oppilaan perusopetuksen opinto-ohjelmaan jää. Taide- ja taitoaineiden valinnaisten tuntien opiskeluun ja valinnaisuuden määrään A2-kielivalinta ei vaikuta. Vähäisessä määrin A2-kielen opiskelua järjestetään lähikunnissa myös kokonaan valtioneuvoston säätämän vähimmäistuntimäärän ylittävänä (kunta maksaa itse kaikki 12 vuosiviikkotuntia). Tyypillistä lähikuntien A2-kielen opetuksen järjestämiselle on A2-opetusryhmän aloittaminen vähintään 12–14 oppilaan ryhmäkoolla, lisäksi oppilaiden edellytetään sitoutuvan A2-kielen opiskeluun tuleviksi vuosiksi. A2-kielen opiskelu aloitetaan lähikunnissa useimmiten 4. vuosiluokalla, myös 3. vuosiluokalla alkavaa toteutusta esiintyy muutama.
- B2-kielen opiskelu toteutetaan valinnaisten aineiden tunneilla vuosiluokilla 8. ja 9. Kyseessä on nk. pitkä valinnainen aine, joka valitaan yhdellä kertaa molemmille vuosiluokille (2 vuosiviikkotuntia kumpanakin opiskeluvuonna), myös B2-kielen opiskeluun sitoudutaan. Kaikissa kartoituksen kunnissa tarjotaan B2-kielen opiskelumahdollisuutta. Kielivalikoima vaihtelee yhdestä seitsemään, eniten tarjotaan kuntatasoisesti neljää kielivaihtoehtoa koulukohtaisin, suppeammin toteutettavin valintamahdollisuuksin.

Mäntsälän ja muiden kuntien kieliohjelman vertailu

- A1-kielenä tarjotaan kartoituksen kunnissa tyypillisimmin englantia, ja toiseksi eniten ruotsia. Helsingissä ja Hyvinkäällä A1-kieliä on muita kuntia laajemmin. Hyvinkään kieliohjelma rakentuu omantyyppisesti siten, että kielten valinnaisuus toteutuu ensisijaisesti laajassa A1-kielivalikoimassa ja A2-kieliä tarjotaan vähän. Helsingin kieliohjelma on kartoituskuntien joukossa laajuudessaan poikkeuksellinen. Mäntsälän A1-kielivalikoima on tarkastelukunnille tyypillinen.
- Toinen kotimainen kieli, B1-kieli, on Mäntsälässä ja vertailukunnissa

Kunnanvaltuusto	§ 128	20.09.2021
Kunnanhallitus	§ 284	04.10.2021
Sivistyslautakunta	§ 67	14.12.2021

tyypillisesti ruotsi. Ruotsinkielisessä opetuksessa B1-kieli on suomi ja Hyvinkäällä se voi olla myös englanti, mikäli oppilaan A1-kieli on ruotsi.

- A2-kielen osalta Mäntsälä on Pornaisten lisäksi toinen kartoituskunnista, jossa ei tarjota A2-kielen opiskelumahdollisuutta. Tyypillisesti kartoituskunnissa tarjotaan kuntatasolla noin neljää A2-kieltä, joskin tyypillisesti koulukohtaisesti vain osaa koko kunnan kielivalikoimasta. Mäntsälässä on edellisen opetussuunnitelman perusteiden voimassaoloaikana järjestetty A2-kielen opetusta, mutta siitä on luovuttu jo vuonna 2007.
- B2-kielen opiskelun osalta Mäntsälä näyttäytyy kartoituksen suhteen tavanomaisena kuntana neljän kielen kuntatasoisella valinnanmahdollisuudella.

A2-kielen opetuksen aloittamisen kustannukset

A2-kielen opetuksen aloittamisen aiheuttamat lisäkustannukset ovat sidoksissa tuntijakoratkaisuun, jonka Sivistyslautakunta opetuksen mahdollistamiseksi tekee. Opettajakustannusten vaihteluväli:

1. A2-kielen opetus tarjotaan kokonaisuudessaan tuntijaon vähimmäismäärän ylittävillä oppitunneilla: 12 vuosiviikkotuntia (opettajan laskennallinen palkkakustannus tällä hetkellä 1 vvt á 2 000 €/lukuvuosi) = 24 000 € / kieliryhmä / vuosiluokka
2. A2-kielen opetus tarjotaan mahdollisimman suurelta osin valinnaisten aineiden oppitunneilla eli kaikki valinnaisten aineiden oppitunnit (9 vuosiviikkotuntia) kiinnitetään A2-kielen opiskeluun. Tällöin toteutuksessa 9 vvt toteutetaan valinnaisten aineiden oppitunneilla ja 3 vvt kunnan omilla tunneilla. Opettajan laskennallinen lisäkustannus on 3 vvt á 2 000 € = 6 000 € / kieliryhmä / vuosiluokka. Toteutuvien kieliryhmien määrä/vuosiluokka riippuu siitä, kuinka moni oppilas valitsee kielen ja mikä vähimmäisryhmäkoko ryhmän toteutumiseksi asetetaan. Todennäköisesti A2-kielen tarjonnan myötä kustannukset kasvavat.

Laskennalliseen 2) vaihtoehtoon tulee huomata, että Mäntsälässä on aikaisempien tuntijakopäätösten yhteydessä päätetty kolmesta lisätunnista (3 vvt) seuraavasti: äidinkieli ja kirjallisuus vuosiluokilla 3–6 1 vvt, matematiikka vuosiluokilla 3–6 1 vvt ja 7. luokan käsityö 1 vvt. Lisäksi aiemmin vuosiluokilla 1–2 opiskellut yhteensä kaksi matematiikan lisätuntia on jo aikaisemmin siirretty (Kasvatus- ja sivistyslautakunta 10.12.2019 /§123) vuoden 2019 opetussuunnitelmauudistuksen yhteydessä A1-kielen opiskeluun vuosiluokille 1 ja 2.

Taloudellisesti tehokkainta olisi kohdentaa Mäntsälän nykyiset tuntijaon kokonaistuntimäärän ylittävät tunnit uudelleen siten, että ne voidaan hyödyntää A2-kielen opiskelun toteuttamisessa valinnaisaineiden oppitunteina. Näin Mäntsälässä opiskeltaisiin valinnaisia aineita yhteensä 12 vvt.

Mikäli A2-kielen opetusryhmään tarvittaisiin koulunkäynninavustaja oppimisen tukemiseksi, yhden koulunkäynninavustajan laskennallinen kustannus olisi 1 oppitunti á 20 €, yksi vuosiviikkotunti 760 €, 12

Kunnanvaltuusto	§ 128	20.09.2021
Kunnanhallitus	§ 284	04.10.2021
Sivistyslautakunta	§ 67	14.12.2021

vuosiviikkotuntia / kieliryhmä / vuosiluokka yhteensä 9 120 €. Lisäksi A2-kielen opetuksen aloittamisen lisäkustannuksia aiheutuisi oppimateriaaleista ja -lisenseistä sekä mahdollisesti myös koulukuljetuksista.

Muuta

Mäntsälän nuorisovaltuustolta valmisteluun saadun kannanoton mukaisesti nuorisovaltuusto kannattaa kielenopetuksen laajentamista ja tuo lisäksi esille, että myös painotetun opetuksen luokkien (esimerkiksi yrittäjäyhtymäkasvatus) tulisi pystyä opiskelemaan valinnaisia kieliä. Nuorisovaltuuston lausunto todentaakin painotetun opetuksen ja valinnaisten, vapaaehtoisten kielten opiskelun haasteen yläkoululuokilla: mikäli painotetun opetuksen oppilas haluaa suorittaa koko A2-kielen oppimäärän, yläkoululuokille pitäisi sijoittaa lisätunteja. Tämä osaltaan lisää A2-kielen opetuksen järjestämisen kustannuksia. Tämä tarkoittaa minimissään 6 vvt:n lisäystä vuosiluokilla 7–9 / vuosiluokka / kieliryhmä.

A2-kielen opetuksen aloittamispäätöksen yhteydessä on tärkeä punnita opetuksen järjestämistapaa huolellisesti, jotta kieliohjelman laajentuessa ei päädyttäisi tilanteeseen, jossa laajennus vaikuttaisi kunnan kieliohjelmaan supistavasti. Esimerkiksi Kellokosken yhtenäiskouluun on poikkeuksellisesti muodostunut kuluvana lukuvuonna B2-espanjan ryhmä, useimmiten B2-kielten ryhmiä ei koulussa muodostu. Kieliohjelman laajentaminen A2-kieliin on siten tärkeä arvovalinta kieltenopetuksessa: halutaanko aikaistaa kieltenopiskelua alaluokille 4–6 vai varmistaa kieliryhmien toteutuminen vuosiluokilla 8–9. Huomioitava on, että Etelä-Mäntsälän oppilaiden B2-kielen opiskelun mahdollisuudet ovat rajalliset Kellokosken yhtenäiskouluun siirryttäessä, koska koulussa on mahdollisuus valita A2-kieli vuosiluokalta 4 alkaen.

Lisäksi on syytä muistaa, että säästötarvetilanteissa ensimmäisinä tarkastelun alle joutuvat vapaaehtoiset opetuksen järjestämistavat, sillä lakisääteisiin ei voida puuttua.

(Valmistelija / lisätietoja: opetuksen asiantuntija Leena Lemiläinen-Honkanen, sähköposti leena.lemilainen-honkanen(@)mantsala.fi)

Palvelualuejohtajan päätösesitys:

Sivistyslautakunta merkitsee tiedoksi A2-kieltä koskevan valtuustoaloitteen käsittelyn ja keskustelee aloitteen jatkovalmistelusta.

Valtuustoaloitteen jatkovalmisteluissa tulisi huomioida mm. seuraavia näkökohtia:

- opetussuunnitelmatyön tarve ja aikataulu
- kieliohjelman eri vaihtoehtojen vaikutukset perusopetuksen tuntijakoon ja oppilaiden valinnaisuuden toteutumiseen
- koko perusopetuksen kieliohjelman tarkastelu, kieliohjelmassa tarjottavat A2-kielet ja opetuksen aloittamisvuosi

Pöytäkirjan tarkastajat:

Kunnanvaltuusto	§ 128	20.09.2021
Kunnanhallitus	§ 284	04.10.2021
Sivistyslautakunta	§ 67	14.12.2021

- A2-kielen ryhmäkoon vähimmäiskoon määrittely ja sen vaikutus opetuksen järjestämiseen
- mahdolliset vaikutukset oppilaiden kuljetustarpeisiin
- oppilaiden koulupolkuun kohdistuvat vaikutukset ja kieliohjelman muutoksen vaikutukset kouluihin ja oppilaaksiottoon
- arvioitu vaikutus Mäntsälän lukion kieliohjelmaan
- koulujen kannanotot valmisteluun ja arvioidut vaikutukset henkilöstöön
- A2-kielen opetuksen tarkennetut kustannusvaikutukset

Sivistyslautakunta päättää, että opetuspalvelut valmistelevat ensi kevään aikana toteuttamiskelpoisen muutosehdotuksen A2-kielen opetuksen tarjontaan Mäntsälän perusopetuksessa.

Päätös: Sivistyslautakunta päätti hyväksyä esityksen.

Liite 1. Aloite

Perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja esiopetuksen työ- ja loma-ajat lukuvuosina 2022-2023, 2023-2024 ja 2024-2025

483/12/2016

Sivistyslautakunta 14.12.2021 § 68

Sivistys- ja hyvinvointipalveluiden toimintasäännön 5.10.2021 kohdan 2.1. mukaan sivistyslautakunta päättää koulujen lukuvuoden työ- ja loma-ajoista.

Perusopetuslain 23 §:n mukaan "perusopetuksessa lukuvuosi alkaa 1. päivänä elokuuta ja päättyy 31. päivänä heinäkuuta. Lukuvuodessa on 190 työpäivää. Lukuvuoden työpäivistä vähennetään kuitenkin muuksi arkipäiväksi kuin lauantaiksi sattuva itsenäisyyspäivä, loppipäivä ja vapunpäivä. Lukuvuoden koulutyön päättymisajankohta säädetään asetuksella." Perusopetusasetuksen 7 §:n mukaan "lukuvuoden koulutyö päätetään viikon 22 viimeisenä arkipäivänä". Opetuksen järjestäjä puolestaan päättää, milloin koulutyö aloitetaan ja miten lomamat sijoitetaan lukuvuoteen.

Edellä esitetyn perusteella lukuvuonna 2022–2023 on 187 työpäivää, lukuvuonna 2023–2024 188 työpäivää ja lukuvuonna 2024–2025 187 työpäivää.

Lukion työajoista ei ole säädöksiä lainsäädännössä. Näin ollen koulutuksen järjestäjä päättää opetuksen alkamis- ja päättymisajankohdasta sekä loma-aikojen jaksottamisesta. Tarkoituksenmukaista on entiseen tapaan lähteä siitä, että lukion työ- ja loma-ajat lukion ylintä luokka-astetta lukuun ottamatta ovat samat kuin peruskoulussa.

Työ- ja loma-aikoja suunniteltaessa toteutettiin henkilöstölle, huoltajille sekä oppilaskunnille kysely. Vastauksia saatiin huoltajilta 642, henkilöstöltä 133, oppilaskunnilta 24. Huoltajista 63 % oli lyhyemmän kesäloman ja pidemmän syysloman ja joululoman kannalla. Henkilöstöstä 80 % oli samaa mieltä ja oppilaskunnan edustajista 83 %.

Esiopetus on perusopetuslain (628/1998) mukaista kasvatus- ja opetustoimintaa, jota tarjotaan ennen oppivelvollisuuteen kuuluvan opetuksen antamista joko päivähoitossa tai peruskoulussa. Esiopetuksen laajuus on vähintään 700 tuntia eli keskimäärin neljä tuntia päivässä. Päivään saa kuulua enintään viisi tuntia esiopetusta. Esiopetusta toteutetaan pääsääntöisesti koulujen toiminta-aikoina.

Esitys perusopetuksen koulujen ja lukion työ- ja loma-ajoiksi lukuvuosille 2022-2023, 2023-2024 ja 2024-2025:**Lukuvuosi 2022-2023**

187 työpäivää: syyslukukausi 90 päivää, kevätlukukausi 97 päivää

lukuvuosi alkaa ke 10.8.2022

syyslomaviikko 42, 17.-23.10.2022

joululoma 22.12.2022-5.1.2023
talvilomaviikko 8, 20.-26.2.2023
pääsiäinen 7.-10.4.2023
lukuvuosi päättyy la 3.6.2023

Lukuvuosi 2023-2024

188 työpäivää: syyslukukausi 91 päivää ja kevätlukukausi 97 päivää

lukuvuosi alkaa ke 9.8.2023
syyslomaviikko 42, 16.-22.10.2023
joululoma 22.12.2023-7.1.2024
talvilomaviikko 8, 19.-25.2.2024
pääsiäinen 29.3. -1.4.2024
lukuvuosi päättyy la 1.6.2024

Lukuvuosi 2024-2025

187 työpäivää: syyslukukausi 91 päivää ja kevätlukukausi 96 päivää

lukuvuosi alkaa ke 7.8.2024
syyslomaviikko 42, 14.-20.10.2024
joululoma 20.12.2024-6.1.2025
talvilomaviikko 8, 17.-23.2.2025
pääsiäinen 18.-21.4.2025
lukuvuosi päättyy la 31.5.2025

Esitys esiopetuksen työ- ja loma-ajoina:**Lukuvuosi 2022-2023**

186 työpäivää: syyslukukausi 90 päivää, kevätlukukausi 96 päivää

lukuvuosi alkaa ke 10.8.2022
syyslomaviikko 42, 17.-23.10.2022
joululoma 22.12.2022-8.1.2023
talvilomaviikko 8, 20.-26.2.2023
pääsiäinen 7.-10.4.2023
lukuvuosi päättyy ke 31.5.2023

2023-2024

187 työpäivää: syyslukukausi 91 päivää ja kevätlukukausi 96 päivää

lukuvuosi alkaa ke 9.8.2023
syyslomaviikko 42, 16.-22.10.2023
joululoma 22.12.2023-7.1.2024
talvilomaviikko 8, 19.-25.2.2024
pääsiäinen 29.3. -1.4.2024
lukuvuosi päättyy pe 31.5.2024

Lukuvuosi 2024-2025

186 työpäivää: syyslukukausi 91 päivää ja kevätlukukausi 95 päivää

lukuvuosi alkaa ke 7.8.2024
syyslomaviikko 42, 14.-20.10.2024
joululoma 20.12.2024-6.1.2025
talvilomaviikko 8, 17.-23.2.2025
pääsiäinen 18.-21.4.2025

lukuvuosi päättyy pe 30.5.2025

(Valmistelija / lisätietoja: opetuspäällikkö Janne Mäkinen, sähköposti janne.makinen(@)mantsala.fi / lukion rehtori Tuula Ilvonen, sähköposti tuula.ilvonen(@)mantsala.fi / vt. varhaiskasvatuspäällikkö Tiina Korhonen, sähköposti tiina.j.korhonen(@)mantsala.fi)

Palvelualuejohtajan päätösesitys:

Sivistyslautakunta päättää vahvistaa Mäntsälän kunnan perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja esiopetuksen työ- ja loma-ajat lukuvuosille 2022-2023, 2023-2024 ja 2024-2025 edellä esitetysti.

Päätös: Sivistyslautakunta päätti hyväksyä esityksen.

Sivistyslautakunta

§ 69

14.12.2021

Sivistyslautakunnan otto-oikeuden piiriin kuuluvat viranhaltijapäätökset ja annetut lausunnot

Sivistyslautakunta 14.12.2021 § 69

Sivistyslautakunnan tiedoksi on tuotu liitteeseen 1 kirjatut otto-oikeuden piiriin kuuluvat viranhaltijapäätökset ja annetut lausunnot hallintosäännön mukaisesti.

Palvelualuejohtajan päätösesitys:

Sivistyslautakunta päättää, ettei se käytä Kuntalain mukaista otto-oikeutta liitteessä 1 mainittuihin viranhaltijapäätöksiin.

Päätös:

Sivistyslautakunta päätti hyväksyä esityksen.

Liite 1. Sivistyslautakunnan otto-oikeuden piiriin kuuluvat viranhaltijapäätökset (liite poistetaan muutoksenhakuajan päätyttyä henkilötietojen suojaamiseksi)

Sivistyslautakunnan vuoden 2022 kokousajat

Sivistyslautakunta

Kunnanhallitus on päättänyt kunnanhallituksen ja kunnanvaltuuston kokousajankohdista 22.11.2021 § 340.

Sivistyslautakunnan kokoukset järjestetään pääosin tiistaisin klo 17.00 seuraavasti:

Sivistyslautakunta

1.2.2022

3.-4.3.2022

Strategiaseminaari

17.3.2022

Torstai klo 17.00

19.4.2022

17.5.2022

14.6.2022

Valmistelija / lisätietoja: palvelualuejohtaja Timo Ahvo, sähköposti timo.ahvo(@)mantsala.fi

Palvelualuejohtajan päätösesitys:

Sivistyslautakunnan kokoukset järjestetään keväällä 2022 edellä esitetysti.

Päätös:

Sivistyslautakunta päätti hyväksyä esityksen.

Sivistyslautakunta

§ 71

14.12.2021

Valmistelussa olevat asiat

Sivistyslautakunta 14.12.2021 § 71

Sivistyslautakunnalle tuodaan tiedoksi seuraavat valmistelussa olevat asiat:

- Koulukuljetussääntö ja vaarallisten teiden luokittelu

Palvelualuejohtajan päätösesitys:

Sivistyslautakunta käy keskustelua edellä esitetyistä valmistelussa olevista asioista.

Päätös: Sivistyslautakunta keskusteli asiasta.

Ilmoitusasiat

Sivistyslautakunta 14.12.2021 § 72

Sivistyslautakunnalle tuodaan tiedoksi seuraavaa:

- OPH päätös 3.12.2021 Erasmus+ 2018 Kirkonkylän koulun hankkeen lopullisesta tuesta ja päätöksen liite
- Ohkolan koulun vanhempaintoimikunnan ja Hyökännummen koulun vanhempainyhdistyksen kannanotto 29.9.2021 A2-kielen aloittamiseksi Etelä-Mäntsälässä
- Kuuma-kuntien yksityisen varhaiskasvatuksen ohjaus-, neuvonta- ja valvontakäsikirja / päivitys 2021
- STM kirje 11.11.2021 Uudistetun hybridistrategian toimintasuunnitelman täysimääräinen soveltaminen ja liite Epidemian leviämisalueiden epidemiologiset tunnusmerkit
- OKM kysely 8.12.2021 S2/R2-opetuksen nykytilan arviointi / lukiokoulutus ja lukioon valmistava koulutus (luva)
- OKM kysely 9.12.2021 S2/R2-opetuksen nykytilan arviointi / perusopetus
- OKM kirje 11.11.2021 Lukiokoulutus - yksikköhinnat sekä eritysten koulutustehtävien ja valtakunnallisten kehittämistehtävien rahoitus vuonna 2022
- OKM tiedote 24.11.2021 Kela aloittaa oppivelvollisuusrekisterin hyödyntämisen
- Keusote tiedote 7.12.2021 Hirvihaaran koulun 1 lk oppilaiden karanteeniin asettaminen ajalle 7.-13.12.2021

- Riihenmäen koulun rehtorin päätös 29.11.2021 Riihenmäen koulun luokkien 8-9 kuvataide valinnainen opintoretki Kansallisoopperaan Helsinkiin 8.12.2021
- Riihenmäen koulun rehtorin päätös 25.11.2021 Riihenmäen koulun luokan 8 keramiikan lyhytkurssin opintoretki Koiramäen Pajutalliin, Weiste vanha villaan ja Ikeaan 9.12.2021
- Riihenmäen koulun rehtorin päätös 25.11.2021 Riihenmäen koulun luokan 9 B opintoretki Lahden yrityskylään 29.11.2021
- Nummisten koulun rehtorin päätös 26.11.2021 Nummisten koulun luokan 6 opintoretki Mäntsälän keilahalliin ja elokuvateatteriin 21.12.2021
- Ohkolan koulun rehtorin päätös 15.11.2021 Ohkolan koulun esi-1 -luokkien opintoretki Porakalliolle
- Hyökännummen koulun rehtorin päätös 7.12.2021 Hyökännummen koulun luokkien 5 A ja B opintoretki Mäntsälän kunnantalolle ja kirjastoon 10.12.2021

Käsittely:

Lisäksi asian käsittelyn aikana tuotiin tiedoksi seuraava ilmoitusasia:

- STM kuntatiedote 9.12.2021 Perhehoidon palkkiot ja korvaukset vuonna 2022

Palvelualuejohtajan päätösesitys:

Merkitään tiedoksi.

Pöytäkirjan tarkastajat:

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

Mäntsälän sivistyslautakunta

Pöytäkirja nähtävänä kunnantalolla ja yleisessä tietoverkossa 21.12.2021

MUUTOKSENHAKU**Muutoksenhakukiellot****Kieltojen perusteet**

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa:

Pykälät: 60-63, 65-67, 69-72

Hallintolainkäyttölaki 5 §:n/ muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pykälät ja valituskieltojen perusteet:**Oikaisuvaatimus**

Kirjallisen oikaisuvaatimuksen seuraaviin päätöksiin saa tehdä asianosainen ja kunnan jäsen (kuntalaki 137 §). Näihin päätöksiin ei voi hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen (kuntalaki 134 §).

Pykälät: 64, 68

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään:

Mäntsälän sivistyslautakunta, Heikinkuja 4, 04600 Mäntsälä

puh. (019) 2645 000 (vaihe), faksi (019) 2645 212

sähköposti: kirjaamo@mantsala.fi

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. (Katso kohta 'Ohjeita muutoksenhausta'.)

Valitusosoitus hallinto-oikeuteen

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Pykälät:

Kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (=asianosainen) sekä kunnan jäsen. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomaisen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Hallintovalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

Valitusaika on 30 päivää ja se alkaa päätöksen tiedoksisaannista. (Katso kohta 'Ohjeita muutoksenhausta'.)

Valitusviranomaisen:

Helsingin hallinto-oikeus, Radanrakentajantie 5 00520 HELSINKI

puh. 029 56 42000 (vaihe), faksi: 029 56 42079

sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi

Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Seuraaviin hankintaa koskeviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Pykälät:

Valitusviranomaisen:

Markkinaoikeus, Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

puhelin: 029 56 43300, faksi: 029 56 43314

sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Jollei toisin säädetä, valitus on tehtävä kirjallisesti **14 päivän** kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen.

Ohjeita muutoksenhausta

Päätöksen tiedoksisaanti

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.

Oikaisuvaatimuksen / valituksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus / valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuskirjelmässä ja valituskirjelmässä, joka on osoitettu ao.viranomaiselle, on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä osin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.
- valittajan nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Jos päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite. (asiamiehen osalta vastaavat tiedot)

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä ei asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä:

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä,
- todistus siitä päivästä, josta valitusajaksi on luettava.
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinmaksulain (11.12.2015/1455) nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudessa kulloinkin voimassa oleva oikeudenkäyntimaksu.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Mäntsälän kunnan palvelupisteestä.

Postiosoite / Käyntiosoite:	Heikinkuja 4, 04600 Mäntsälä
Sähköpostiosoite:	kirjaamo@mantsala.fi
Puhelinnumero	(019) 2645 000 (vaihde)